

Trøndelag SV krever varig vern av Garbergelva i Selbu

Trøndelag SVs årsmøte krever varig vern av Garbergelva i Selbu.

Garbergelva går gjennom et område preget av varierende terreng. Slik sett viser den ei elv som byr på det meste. Fra den kaster seg over 300 meter ned fra Stråsjøen og til strekninger hvor den renner stille. De fire fossene setter sitt preg. En utbygging vil endre dette til et helt annerledes vassdrag og landskap.

Allerede i verneplan IV fra 1993 gikk «Verneplanutvalget» inn for vern, men vedtak ble ikke fattet og forslaget ble lagt «på vent». Departementet ønsket å se det i sammenheng med planer om etablering av nasjonalpark i området. Da Skarvan- og Roltdalen nasjonalpark ble opprettet, inngikk ikke de nedre deler av vassdraget i vedtaket. Supplering av «Verneplan for vassdrag» ble foretatt i 2005. I den forbindelse gikk både Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Fylkeslandbruksstyret og «Styringsgruppa for supplering av verneplanen» inn for varig vern. Sistnevnte henviste i særlig grad til helheten i området hvori inngår Nasjonalparken og Naturreseptet.

Det har gjennom lang tid skjedd en omfattende utbygging av vannkraft i dette området – både i Selbu og Tydal. I Selbu er Garbergelva det eneste vassdrag av en viss størrelse som ikke er utbygd. Garbergelva inneholder mange natur og landskapsverdier som gir sterke grunner for at den ikke må bygges ut. Vassdragene i området har stor samlet belastning fra vannkraftrelaterte inngrep.

Det tidligere planlagte Prestfossan kraftverk var lokalisert vest i Saanti sijte/Essand reinbeitedistrikt. Tiltaksområdet er særlig i bruk vår og høst, men i noen grad også om sommeren og om vinteren. Reinbeitedistriktet opplyser også at det er et oppsamlingsområde. Det framgår av reindriftskart at det er kalvingsområde rett øst for tiltaksområdet. Fylkesmannen la i sin innsigelse vekt på at de samlede virkningene av planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet ikke er utredet og vurdert.

Energidepartementet avsto i 2019 en søknad fra Clemens kraft om utbygging av Prestfossen, av hensyn til naturverdiene i vassdraget. Så sent som i 2023 avsto NVE søknaden fra Selbu e-verk om utbygging av Kjeldstadfossen i det samme vassdraget fordi en utbygging ville gitt en for stor samlet belastning for storaure av nasjonal verdi i Selbusjøen. Det ble også vedlagt hvilke ulemper dette ville ha for landskap og friluftsliv forøvrig. Det står seg godt også i 2024.

Trøndelag SV mener en eventuell ny søknad om kraftutbygging i Garbergelva må avslås og elva må i stedet gis varig vern.

Forslagstiller: Selbu SV og Lars Haltbrekken

Vedtatt på Trøndelag SVs fylkesårsmøtet 02.03-03.03 2024